

Vecka 12 2019

Kära vänner!

Efter en helg av barmhärtig internet och telefondöd kommer nu nyheterna om katastrofen cyklonen Idais spår i provinserna Sofala, Manica och Tete i Moçambique och även över i Zimbabwe och Malawi. Vi är inte personligt drabbade, förutom lite hackigt Internet men vi är naturligtvis oroade, som alla andra. Vi har inte fått kontakt med våra vänner i alliansmissionens systerkyrka, men vad vi nu vet är följande;

1. Drygt en halv miljon människor i staden Beira är utan ström, telefon, internet och vattenförsörjning. 2,6 miljoner människor är drabbade, på ett eller annat sätt, många sitter fortfarande uppe i träd och på hustak sedan i fredags, utan mat eller rent vatten, naturligtvis.
2. Stormen började i torsdags kväll, på söndagen landade de första fyra flygen med förnödenheter och hjälppersonal. I själva Beira fanns redan en viss katastrofberedskap med reserver av mat och sjukvårdsmaterial, så man kunde börja hjälpa nästan omgående. Nu kommer allt fler hjälporganisationer, men vägen in är helt avskuren av en bred, vild flod. Uppdatering; flodvattnet verkar ha sjunkit undan mycket snabbare än man vågat hoppas och en provisorisk bro, typ sådan som bland annat militären bygger, borde gå att smälla upp. Tre indiska militärfartyg har kommit till undsättning i hamnen, de har mat och sjukvårdskunniga. De kan dessutom fort ta sig till en annan hamn för att skaffa förnödenheter.
3. Det sista meddelandet från pastorn i Beira var att det var en skrämmande situation och att taket på kyrkan just hade blåst av. Det var innan den verkliga cyklonen ens hade slagit till.
4. Man hade varning att evakuera men cyklonen följde den stora vägen ut så många hanns upp och är nu istället strandade i främmande, också översvämmade byar. Många hade inte heller ekonomiska möjligheter att ge sig av. Och ingen, inte ens de mest pessimistiska, trodde att det skulle bli så här illa.
5. I Beira räknar man med att alla hus är skadade, ca 90% totalförstörda. Vissa byar är helt bortspolade, det finns ingen som vet, eller ens kommer att veta exakt hur många som förlorat livet.
6. Sjukhus och andra får försöka fungera utan tak. Många av de skadade och döda träffades av delar av flygande tak, andra av grenar eller hela träd som lyfts upp med rötterna. Vissa träd hade istället klyfts på mitten. De träd som är kvar är fulla med takplåtar och annan bråte, inklusive döda hundar och andra smådjur.
7. Helikoptrar flyger för att rädda strandsatta människor. Men man hinner inte rädda alla. Ett team hade lämnat några människor i ett träd för att åka och lämna av sin fulla last med folk och tanka. När de kom tillbaka var vattnet tre meter högre och av människorna och träden fanns inga spår.
8. En del mindre flygplan som skulle kunna ha använts i räddningsarbetet slogs sönder då vinden bröt sönder hangaren de stod i. Flygbolaget LAM har lovat att sända ett plan fullpackat med förnödenheter, gratis från Maputo.
9. På flygplatsen har de sydafrikanska hjälparbetarna satt upp sina tält inne i själva byggnaden som fortfarande har tak. Många missionärer och andra biståndsarbetare lämnar sina vanliga uppgifter och fokuserar på katastrofen istället. Och folk hjälper ju varandra så gott det går. Det mesta av uppröjningsarbetet av gatorna har tydligen gjorts av invånarna själva, med bara händerna. Det är viktigt att de fordon som finns kan cirkulera.

10. På fredag kommer ett stort skepp med generatorer, bränsle och ytterligare förnödenheter att ge sig av från Maputo. Många företag samlar in kläder, filter, tält, hygienartiklar, myggnät vatten och mat, till exempel DHL, universiteten och posten.
11. Man distribuerar solcellslampor som man också kan använda för att ladda telefoner. Efter vatten är nog kontakt med andra det viktigaste i det akuta skedet. En av telefonoperatörerna har lyckats få igång sitt nät och man delar ut 20 000 telefonkort, gratis. I själva Beira är det många som tar sig till flygplatsen, som har generator, för att ladda sina telefoner. Med telefonen kan vänner också skicka pengar via motsvarande Swish.
12. De första 22 tonnen proteinkex håller på att delas ut av bla. FN och landets egen Insatsstyrka för katastrofer.
13. Det regnar fortfarande, så det är stor risk att fler byar drabbas att fler vägar skärs av. I Zimbabwe måste man öppna en stor damm vilket leder till ytterligare översvämningar i det landet men även in i Moçambique.
14. Ytterligare faror är malaria eftersom myggorna har obegränsat med vatten att föröka sig i. Kolera som sprids i infekterat vatten är också en annan fara. Sårinfektioner är en stor riskfaktor särskilt där det råder brist på mediciner. Tänk dig själv att gå blöt i smutsigt vatten, dag ut och dag in.
15. De övergivna husen, kontoren, affärerna och andra arbetsplatser riskera naturligtvis att bli påhållsade av folk som passar på att plocka på sig det som går att sälja. Så ska man våga lämna och sätta sig i säkerhet i någon annan del av landet eller ska man försöka härda ut och vakta det lilla man har kvar? Förmodligen kommer många som har råd låta kvinnorna och barnen resa iväg och männen stanna kvar. Men många har ingen familj som kan ta hand om dem någon annanstans. Även människor som lämnats ensamma riskerar att utsättas för övergrepp. Det faktum att man inte har ordentlig gatubelysning gör dessa faror än värre.
16. När vattnet rinner undan är landminor som spolats fram, en stor fara. Områden som tidigare ansetts fria kan man nu inte längre vara säker på. En annan fara är krokodiler som spolats upp på land och är lika hungriga som alla andra. Elefanter blir också stressade av cykloner. Vi har hört om hela hjordar som invaderat och ätit upp annars intakta åkrar i närheten av där cyklonen slagit sönder allt.
17. Hela årets gröda har naturligtvis förstörts. Kommer man att kunna så och plantera där man tidigare odlade eller har all matjord spolats bort och bara lämnat sten? Och nästa regn kommer mycket lättare att ta med sig den lilla jord som eventuellt finns kvar, eftersom träden som höll kvar jorden nu är borta.
18. Det är viktigt att få det vanliga livet att fungera snabbt, att kunna vara en familj så fort som möjligt, laga sin egen mat istället för att få det serverat. Bo med familjen även om det innebär att sova hoptryckta under en presenning. Att gå i skolan och till jobbet trots att det ser väldigt annorlunda ut. Att få lyssna på inspirerande predikningar och lovprisa Gud tillsammans med sina syskon i tron. Att ha sin egen dunk att hämta vatten i, att tvätta kläderna i sin egen balja. Det är lite samma principer som gäller vid flyktingsituationer.
19. Sedan börjar ett återuppbyggnadsarbete som kommer att ta många år. Ska man kanske bygga upp staden igen bort från stranden, bort från floderna? Moderna människor som inte försörjer sig på varken jordbruk eller fiske behöver inte den närheten. Redan innan katastrofen var flera områden utdömda eftersom de var alltför låglänta och utsatta för översvämningrisk och malaria även vid normala regn.
20. Vi som SAM har bestämt oss för att satsa på att hjälpa våra systerkyrkor att hjälpa folk runt dem. Den som vill ge en gåva kan göra det på SAMs vanliga Swish nummer **123 138 89 82** och ange katastrofhjälp i meddelanderutan. Hjälpen kommer att fördelas där den bäst behövs i de tre drabbade länderna, så fort det går att förmedla.

Be om Guds omsorg om alla de drabbade, om de som riskerar sina liv för att hjälpa till i denna riskfyllda fas, be om vishet, lugn, klokhets och behärskning på alla plan. Be för kyrkoledarna som vi inte har kunnat nå ännu. Be för oss som är nära men ändå långt borta och inte kan göra så mycket, vi heller.

Tack för er omsorg om oss, tack för alla oroliga hälsningar!

Kära hälsningar Asante och Diane i Pemba

P.S Jag kommer förmodligen inte att skriva mina nyhetsbrev i listform för alltid.